

ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ**A. ΚΕΙΜΕΝΟ****«Έφηβοι και γονείς»**

Πολλές φορές, αλλά όχι πάντοτε, η σχέση με τους γονείς δυσκολεύει, καθώς μπαίνει ένας νέος άνθρωπος στην εφηβική ηλικία – συνήθως διότι ο νέος απαιτεί να έχει περισσότερη ελευθερία, ενώ οι γονείς απαιτούν να έχουν περισσότερο έλεγχο στη ζωή του. Η λύση σε αυτό το πρόβλημα δεν είναι εύκολη, ούτε κατορθώνεται από τη μια μέρα στην άλλη, διότι και οι μεν και ο δε ενεργούν ο καθένας σύμφωνα με τη φύση του: Είναι στη φύση του νέου ανθρώπου να γίνεται ανεξάρτητος και να μαθαίνει να στέκεται στα πόδια του. Είναι όμως και στη φύση του γονιού να προστατεύει και να καθοδηγεί τα παιδιά του. Αυτό που μπορεί να κάνει ο νέος από τη δική του πλευρά για να βελτιώσει το κλίμα, είναι να τηρήσει ένα υγιές μέτρο: ούτε να καταργεί απόλυτα τη δική του βούληση, ώστε να κάνει πάντοτε ασυζητητί ό,τι λένε οι γονείς του, ούτε όμως να φτάσει στο σημείο να περιφρονεί τους γονείς και να μην λαμβάνει καθόλου υπόψη αυτά που ζητούν. Ελευθερία δεν είναι το να μην λαμβάνεις υπόψη κανέναν εκτός από τον εαυτό σου, αλλά το να ακούς άφοβα συμβουλές και επικρίσεις από οποιονδήποτε και να κρίνεις έπειτα εσύ αν αυτά που άκουσες σου ταιριάζουν ή όχι.

Μερικές φορές νιώθουμε ότι οι γονείς μας δεν μας καταλαβαίνουν, ότι ζουν σε μια εποχή διαφορετική από τη δική μας, ή ακόμη ότι έχουν κάποιες αδυναμίες, φιλοδοξίες, ή “εγωισμούς”, που δεν τους επιτρέπουν να είναι οι καλοί και σοφοί γονείς που εμείς θα επιθυμούσαμε να είναι. Τέτοιες ώρες μας καταπιέζει ένα συναίσθημα απογοήτευσης, ίσως ακόμη και η σκέψη να απομακρυνθούμε από κοντά τους, να τους αποστραφούμε. Μόνη λύση σε αυτό το πρόβλημα είναι να μάθουμε εμείς να μην περιμένουμε από τους γονείς μας περισσότερα από αυτά που είναι σε θέση να προσφέρουν. Καλό είναι να μάθουμε να μην απαιτούμε πια από τους γονείς μας να είναι τέλειοι και ιδανικοί, αλλά να τους αποδεχούμε ως ανθρώπους που είναι βέβαια καλοπροαίρετοι μα έχουν ταυτόχρονα και τις αδυναμίες τους, τότε θα δημιουργήσουμε για τον εαυτό μας προϋποθέσεις ωρίμανσης. Τότε επίσης, θα έχουμε γυρίσει καινούρια σελίδα στη σχέση με τους γονείς μας, διότι θα είμαστε πια ικανοί – για πρώτη φορά – να τους προσφέρουμε κάτι και εμείς: Την ανεκτικότητα, την κατανόηση, τη στοργή και την αγάπη μας. Για τους γονείς μας, που παλεύουν κάθε μέρα σε μια σκληρή και άτεγκτη κοινωνία, αυτά είναι τα πιο πολύτιμα δώρα.

Από τον ημερήσιο τύπο

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Πώς ερμηνεύουν οι γονείς και πώς οι έφηβοι την έννοια της ελευθερίας σύμφωνα με το κείμενο; (10 μονάδες)
2. Ποια στάση προτείνει το κείμενο να κρατήσουν οι έφηβοι απέναντι στους γονείς τους; (10 μονάδες)
3. Να δώσετε από έναν πλαγιότιτλο στις δύο τελευταίες παραγράφους. (5 μονάδες)
4. Να εντοπίσετε στο κείμενο δύο λέξεις που παράγονται με δύο διαφορετικά αχώριστα μόρια και δύο λέξεις σύνθετες και να τις αναλύσετε στα επιμέρους συνθετικά τους. (6 μονάδες)

5. Στις παρακάτω προτάσεις να βρείτε το υποκείμενο των υπογραμμισμένων ρημάτων και να δηλώσετε τη μορφή του. (5 μονάδες)
- Κι εσύ ήρθες πολύ αργά!
 - Οι δραστηριότητες θα παρουσιαστούν αύριο.
 - Κάποιοι δεν συμμερίζονται αυτή την άποψη.
 - Το ότι έφυγες γρήγορα δεν είναι δικαιολογία.
 - Έρχονται και ξανάρχονται στο νησί οι ξένοι.
 - Είναι ανάγκη επιτακτική να μιλήσουμε οι δυο μας.
 - Ο βρεγμένος τη βροχή δεν την φοβάται.
 - Το χθες και το σήμερα είναι αυτό που γνωρίζουμε.
 - Και βέβαια, ο σύλλογος διδασκόντων θα παραστεί στην τελετή.
 - Έφυγαν μακριά τα πουλιά, τα χελιδόνια.
6. Στις παρακάτω προτάσεις να βρείτε την έγκλιση των ρημάτων και να δηλώσετε τη σημασία της. (5 μονάδες)
- Οι γονείς θυσιάζονται για τα παιδιά τους.
 - Να λύσετε όλες τις ασκήσεις.
 - Βοήθησέ με, Παναγία μου.
 - Μην κλαις όλη την ώρα.
 - Θα μου άρεσε ένα ταξίδι στο εξωτερικό.
 - Ας έρθει κι Βίκυ στην παρέα.
 - Διαλυθείτε ήσυχα.
 - Μην κάνετε φασαρία, επιτέλους!
 - Θα έκανα οτιδήποτε για σένα.
 - Ο Πέτρος εξηγεί το μάθημα στον Βασίλη.
7. Να δηλώσετε τη χρονική βαθμίδα και το ποιόν ενέργειας των ρημάτων στις παρακάτω προτάσεις. (4 μονάδες)
- Είχε ήδη φύγει από το σπίτι.
 - Η Καλλιόπη αγαπούσε τη γιαγιά της.
 - Αποφασίσαμε για το περιοδικό.
 - Θα μένω μαζί τους κι εγώ;
 - Η αδερφή μου συγυρίζει κάθε Σάββατο.
 - Θα λειτουργήσει βιβλιοθήκη στο σχολείο μας.
 - Δούλευαν ολημερίς κι ολονυχτίς.
8. Στις παρακάτω προτάσεις να βρείτε τις διαθέσεις των ρημάτων. (5 μονάδες)
- Ο Πέτρος ζωγραφίζει όλη μέρα.
 - Σε λίγα λεπτά το διαστημόπλοιο εκτοξεύεται.
 - Η Ελένη γυμνάζεται καθημερινά.
 - Ο Στέφανος τώρα αναπαύεται.
 - Βασανίζεται συνεχώς από τύψεις.
 - Η Νίκη υπέφερε πολύ στα παιδικά της χρόνια.
 - Ο Στέλιος ντύθηκε με γρήγορες κινήσεις.
 - Ο αστροναύτης εργάζεται με πολλή προσοχή.
 - Η Μαρία δέχτηκε συγχαρητήρια για την ερμηνεία της.
 - Η Φωτεινή έραψε το νυφικό της σε γνωστό οίκο μόδας.
 - Σήμερα ο καθηγητής απουσιάζει.

9. Στις παρακάτω προτάσεις να βρείτε αν τα ρήματα είναι μεταβατικά ή αμετάβατα και να δηλώσετε το αντικείμενό τους. (5 μονάδες)
- Ο ήλιος ανέτειλε νωρίς σήμερα.
 - Ο Δημήτρης αγόρασε καινούριο αυτοκίνητο.
 - Ο παππούς μας έστειλε πολλά δώρα για τις γιορτές.
 - Εχθές αγόρασαν γλυκά, σοκολατάκια και καραμέλες.
 - Έζησε δύσκολη ζωή ως μετανάστης.
 - Δεν εκτιμά καθόλου τους άπληστους.
 - Συνέχεια υποστήριζε τους αδικημένους.
 - Αποφάσισαν να αγοράσουν σπίτι.
 - Ενδιαφερόμαστε πολύ για την πρόδοό σου.
 - Έβαλε τα ξύλα στο τζάκι.
10. Στις παρακάτω προτάσεις να υπογραμμίσετε τις αντωνυμίες και να αναγνωρίσετε το είδος τους. (5 μονάδες)
- Ποιος μίλησε για το θέμα;
 - Κάποιοι άνθρωποι είναι πολύ σημαντικοί στη ζωή μας.
 - Ο καθηγητής μου έδωσε τα βιβλία.
 - Κάνω πάντα ό, τι μου αρέσει χωρίς να σκέφτομαι τις συνέπειες.
 - Όση ώρα περιμένεις, εγώ τακτοποίησα τις δουλειές μου.
 - Ξέρεις κάτι για το θέμα; Θέλω να μου πεις.
 - Με περίμενε πολλή ώρα. Του χρωστάω υποχρέωση.
 - Άλλος για Χίο τράβηξε κι άλλος για Μυτιλήνη.
 - Αυτή η τσάντα είναι δική μου.
 - Πόσος χρόνος χρειάστηκε, για να ολοκληρωθεί αυτός ο πίνακας;

Γ. ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ

Ποια είναι τα θέματα για τα οποία συνήθως διαφωνούν οι έφηβοι με τους γονείς τους; Πώς, κατά τη γνώμη σας, μπορούν να αντιμετωπιστούν αυτές οι διαφωνίες; Υποθέστε ότι το κείμενο το γράφετε στο ημερολόγιό σας. (Το κείμενό σας να μην ξεπερνά τις 300 λέξεις)

(40 μονάδες)